

PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN. (Lásd a 318. lapon.)

A BÜVÖS VÖLGY.

Mese.

— Folytatás. —

OST már értette Janika, miképen történhetett az, hogy akit ő Ele-mér grófnak nézett, az az ember őt oly borzasztón bántalmazta. Nem kértelkedett többé, hogy az aranyhalacska igaz hirt hozott. Így szólt tehát a méhecskéhez:

— Kedves jó méhecském, menj vissza a halacskához, mondd neki köszönetemet s kérd meg, menjen ismét Ibolykához és mondja meg neki, hogy nem nyugszom addig, míg ki nem szabadítom őket.

A méhecske elröpült és megmondta az üzenetet a halacskának, a halacska pedig Ibolykának. És Ibolyka e naptól fogva nem tudott többé busulni, sőt szomorkodó apját is sikerült félig-meddig megvigasztalnia, bár az öreg semmikép sem tudta elképzelni, mily módon tudná a gyöngye fücska őket kiszabadítani.

Hogy ő nem tudta, az még nem lett volna nagy baj, de az már nagyobb baj volt, hogy bizony Janika maga sem tudta mikép fogjon hozzá a dologhoz. Törte a fejét, száz meg százféle tervet gondolt ki, de belátta, hogy egyik sem ér semmit, mert a vén bűvészhez az ő barlangjában nem lehet hozzáférni, ott nincs senkinek hatalma fölötte. Egész éjjel álmatlanul hánykódott s végre felsóhajtott:

— Oh anyám! anyám! Mért nem jössz most segítségemre!

Ki hallotta e sóhajtást? A szobában nem volt senki, csak az ablaknál röpkedett egy kis éjjeli pillangó. Janika nem is látta, és azt sem látta, hogy a pillangó gyorsan

elröppent; csak arra eszmélt föl, mikor feje fölött egy kicsike fényes pontot látott világítani s egy ezüstös hang megesendült:

— Hívtál, édes fiam? Im eljöttem. Mondd mit kívánsz?

Janika megismerte tündér-mamája szavát. Elpanaszolta baját s kérdezte tud-e segíteni.

— Meglehet, de bizonyosan nem tudom, felelt Hajnalka. A vén gonosz bűvész fölött saját lakában nincs hatalmunk, még királynőnk sem tehet ott ellene semmit. Tehát csak szép szerivel boldogulhatunk. Meg kell tudni, mit kíván a gonosz váltságdíjul, azután majd meglátjuk, megszerezhetjük-e. Holnap éjjel ismét eljövök, addig járj utána.

A fényes pont eltűnt s Janika kissé megnyugodva elszenderült.

Másnap alighogy fölébredt, sietett a varázsló barlangjához. Nem félt, tudta hogy a barlangon kívül a gonosz nem árt-hat neki: de szive mégis hevesen dobogott, mert arra gondolt, hogy a vén bűvész talán oly föltételt szab, melyet lehetetlen teljesíteni vagy épenséggel szóba sem áll és semmi áron ki nem adja áldozatait. De azért bátran ment előre s nemsokára ott volt a barlangnál.

Az öreg varázsló, mint rendesen, ott ült a barlang nyílásánál és némán bámult a zuhatagra. Janika lépteinek zaja fölrasztá; feléje fordult és mérgesen rári-valt:

— Mit akarsz? Mi dolgod itt?

— Veled akarok beszélni, felelt Janika bátran.

— Nincs semmi dolgunk egymással, takarodjál innen.

— Soha se pattogj, szólott Janika nyugodtan; jól tudod, hogy itt a barlangon kívül én erősebb vagyok, nem parancsolhatsz nekem. Dolgunk pedig van egymással, mindjárt meghallod.

— Ugyan micsoda? Szeretném hallani? szólott a vén bűvész gunyosan.

— Nagyon komoly dolog. Te valahol elrejtve fogva tartod a derék Elemér grófot és kedves leánykáját, Ibolykát.

A bűvész megrezzent. Honnan tudja ez a fiú a titkot, melyet senki nem is gyaníthat? Még mérgesebben nézett reá és fenyegetőleg morogta:

— Takarodjál, ha mondom. Semmi közöm a grófnához, sem leányához. Nem tudok róluk semmit.

— Hazudsz, mert te rejtegeted őket, jól tudom.

— Hát aztán? Ha úgy van is, talán bizony te akarsz kikötni velem, te szegény kis ficzko!

— Ne csufolódjunk, hanem beszéljünk okosan. Nem akarok kikötni veled, mert jól tudom, hogy barlangodban hatalmas vagy, senki sem tehet ellenedre semmit. De ha meghallgatsz, meglátod, hogy nem lesz károd belőle.

— No már erre kíváncsi vagyok. Hát beszélj!

— Tehát legelőször is valld meg, hogy Elemér grófot és Ibolykát te tartod valahol elrejtve.

— Ha épen tudni kívánod, hát legyen. Igenis, én tartom őket fogva és keresheted, kutathatod a világ végeig, mégsem találsz reájok.

— Elhisz m. Épen azért jöttem ide, hogy szép szerivel szabadítsam ki őket.

A varázsló felelet helyett gunyosan fölkaczagott.

— Te szegény kis ficzko! Menj dolgozra! szólott aztán szánakozva.

— Az én dolgom most az, hogy őket kiszabadítsam. Hiába tekintesz reám oly megvetőleg, tudhatod, hogy én többet tehetek, mint más ilyen kis fiú . . .

A bűvész elkomolyodott és gondolkozni kezdett.

— Igaz, szólott aztán; a te anyád Hajnalka, a tündér.

— No lásd! Csak hogy végre eszedbe jutott! Most tehát beszéljünk okosan. Mondd meg, mit kívánsz váltságdíjúl, ha Elemér grófot és Ibolykát szabadon bocsátod?

— Nincs olyan váltságdíj, amiért őket szabadon bocsátnám. Amit kívántam, azt elértem. Menj, ne fecsegy többet.

— Nem megyek addig, míg meg nem egyeztünk. Gondold meg jól . . . kívánj akármit, én megteszem.

A vén bűvész néhány perczig gondolkozott, aztán vigyorogva felelé:

— Jól van, ha olyan nagyon el vagy szánva, tehát mondok valamit. De jól jegyezd meg, hogy amint ezt kimondtam, egy szót sem szólok többet s megteszed vagy nem teszed, a te dolgoz. Amott a nagy sziklabérczek közt, mint bizonyosan tudod, van egy titkos, bűvös szakadék, ott rejtőzik az aranyszarvu bika s a bika homlokán ragyog a világ legnagyobb kincse, egy óriás gyémánt. Ezt a gyémántot hozd el nekem, akkor szabadon bocsátom a foglyokat.

Ezzel a vén bűvész megfordult és eltűnt a sötét barlangban. Janika elsápadt

s megdöbbenve, elképedve bámult sokáig utána.

— Ilyen föltételre nem számított! Ezt lehetetlen teljesíteni, még ha segítik is a jó tündérek. Hallotta ő már hírét annak a roppant kincsnek s hallotta azt is, hogy sok száz esztendő óta számosan megkísérlették a kincs megszerzését; de aki egyszer megindult ama szörnyü hely felé, soha sem tért többé vissza. Még azt sem tudni, eljutott-e valaha csak egy is a kincsörzö szörnyeteg közelébe s a bika ölte-é meg, vagy már az uton veszett-é el.

Hiába várta, hogy a gonosz varázsló ismét eljőjön; nem jelent meg többé, nem lehetett vele tovább alkudni. Janika tehát busan megindult hazafelé.

— Mindegy, szólt végre magában. Megkísérlem ezt is, ha belehalok is. Anyám talán segít valami jó tanáccsal.

Alig várta, hogy este legyen. Soha sem volt még számára a nap olyan hosszu, mint ez s mig máskor örült a ragyogó napfénynek, most annak örült meg, mikor a nap lenyugodott valahára s lassanként sötét éjszaka lett.

Lefeküdt, de álom nem jött szemeire s türelmetlenül várta anyja látogatását; s mialatt várta: hol reménység szállta meg, hogy a tündérek segítségével sikerülni fog a nehéz föltételt teljesíteni, hol pedig még nagyobb remegés lepte meg, ha arra gondolt, mi lesz akkor, ha még a jó tündérek sem birják czéljához juttatni? Akkor Ibolyka és atyja örökre odavesznek!

Igy tépelődött, midőn egyszerre megpillantá feje fölött a fénylő pontocskát s a jól ismert kedves hang megszólalt:

— Eljöttem, fiam, hogy megtudjam, segíthetek-é bajodon. Tudod már, mit kíván a gonosz varázsló?

— Tudom, felelt Janika. Oh, de amit kíván, az oly borzasztó, hogy talán lehetetlen végbevinni.

— Mi az? Beszélj, talán tudok segítséget.

Janika elmondta, mily föltételt szabott a vén bűvész s mikor mindent elmondott, jó ideig mély csönd következett. Végre a tündér megszólalt:

— Igazad van, ez borzasztó föltétel; nem tudom, lehetséges-é teljesíteni.

— Oh, ha te sem segíthetsz, akkor vége minden reményemnek, akkor a kedves jó Ibolyka és atyja örökre odavesznek s én meghalok a szomorúságtól.

— Ne csüggedj, édes fiam, még nem szabad lemondani a reményről. Fölkere sem királynőnket, a bölc s hatalmas tündérkirálynőt s megkérem, adjon tanácsot. Ő bizonyosan tud segíteni. Holnap éjjel ismét itt leszek és mondok hirt neked.

Ezzel a tündér elröppent, Janika pedig elszomorodva dőlt párnái közé s zokogott, mig végre elnyomta az álom.

Mialatt pedig Janika álomban keresett enyhülést, odakint a holdvilágos éjben, virágzó rózsató fölött nagy társaság ült együtt és tanácskozott. Emberi szem nem láthatta, emberi fül nem hallhatta, ami ott történt; mert a tündérkirálynő tartott itt nagy gyűlést és valami fontos, igen fontos dolgról tanácskoztak.

Ott volt köztük a Janika tündéri mamája is és most épen ő beszélt. Elmondta, milyen nagy szomorúsága van az

ő kis fiának, hogy tőle vár segítséget, de a hatalmas varázsló kívánságát ő sem tudja teljesíteni, mert az aranyszarvu bikától a gyémántot csak ember ragadhatja el s ő nem tudja ebben segíteni Janikát. Itt csak a hatalmas tündérkirálynő segíthet.

A tündérkirálynő végighallgatta Hajnalkát, aztán sokáig komolyan gondolkodott s végre így szólt:

— Az arany bika gyémántját kívánja a vén gonosz? Nem csodálom, nem először kívánja. Valahányszor hatalmába ejtett egy-egy áldozatot, mindig azt kívánta váltságdíjúl. Én pedig szeretném, ha megkapnám, mert a gonosz varázsló nem tudja, mit kíván ezzel . . . ő csak a nagy kincsre gondol. De félek, nem fogja megkapni. Már sokan megindultak a vad sziklahasadékba, a hol az aranyszarvu bika rejtőzik s én mindig segitettem a vállalkozót, de hiába; még eddig nem akadt olyan bátor ember, aki végül meg nem rettent volna . . . pedig amint egyszer megijed, vége van; oda is veszett mind, aki eddig szerencsét próbált. Azért tehát, kedves Hajnalka, nem tanácslom, hogy Janika megkísértse, mert bizonyosan ő is odavész, belehal.

— Oh, de így is megöli a bánat és szomorúság, annyira busul az ő kedves játszótársa, a kis Ibolyka után. És én azt hiszem, ő olyan bátor, hogy nem fog megijedni. Jó királynőm, mondd meg tehát, mikép juthatna a nagy kincshez?

— Ha kívánod, ám legyen, megmondom.

És a tündérkirálynő maga mellé hitta Hajnalkát és sokáig suttogott vele.

Janika a következő napot ismét nagy nyugtalanságban töltötte, ide s tova bolyongott a mezőn, az erdőben s fölkereste a vén bűvész barlangját is, hogy újból alkudozzék vele, de a gonosz nem volt ott rendes helyén, nem lehetett vele beszélni sem s Janika nagy busan hazatért. Utójjára mégis csak vége lett ennek a napnak is, leszállott az éj és egyszerre megint ott ragyogott a fényes pont a Janika ágya fölött, jelentve, hogy tündéri mamája megérkezett.

— Oh szólj, anyám, oh szólj, tudsz-e segítséget? szólt Janika esengve. Meg lehet-e szerezni azt a bűvös kincset?

— Meg, felelt Hajnalka. De hogy te megszerezheted-e, nem tudom, mert aki azt a bűvös gyémántot el akarja ragadni az aranyszarvu bika homlokáról, annak rettenthetetlen bátornak kell lennie.

— Nem fogok megijedni semmitől.

— Jól gondold meg! Már sokan, nagyon sokan megkísérlették, de eddig mindnyájan odavesztek. Ha nem volnál eléggé éber és bátor, te is odavesznél és Ibolykát sem szabaditaná ki többé senki sem.

— Bizzál bennem és mondd el, mit kell tennem.

— Figyelj tehát!

S Hajnalka aztán hosszan, sokáig magyarázgatott valamit Janikának. Majdnem hajnalodott, mikor a tündérmama elröppent s Janika álomba merült.

(Vége következik.)

Tréfás kérdés.

Melyik fa nem ég el a tűzön?

A KIS KATICZA BÁBUJA.

— Elbeszélés. —

ÉGEN, több mint száz esztendővel ezelőtt történt ez a kis történet, akkor, mikor a hatalmas várkastélyok, melyek most mindenfelé már romban hevernek, még épen állottak és büszke várurak és asszonyok parancsoltak onnan, a környéken lakó nép pedig félve engedelmeskedett, mert mindenki szolgája volt a vár urának.

Egy nagy folyó közelében, gyönyörű vidéken, magas hegy tetején állt egy büszke várkastély s e kastélyban egy gögös asszony parancsolt. Nem volt se apja, se férje, se testvére. Egymaga lakott az erős várban, de a környéken inkább rettegtek tőle, mint akármelyik erős vitéztől; a grófné olyan rossz hirben állott, mint valami gonosz rablófőnök s annyi bizonyos, hogy ő maga okozta ezt a rossz hírét. A merre a szem látott, az egész vidék az övé volt, sok falu népe az ő jobbágya, szolgája volt; de soha senki sem tudott semmi jót mondani a büszke várasszonyról. Töméredek kincset gyűjtött össze, de a szegény embereknek, kik sokszor éheztek és nagy szükségét szenvedtek, soha sem juttatott egy fillért sem, sőt még ő kinozta a szegény embereket, elszedett tőlük mindent, a mit csak lehetett.

Igy tehát nem csoda, hogy a grófnét az egész környék szívtelen, rossz természetnek tartotta. Sőt nemcsak annak tartották, hanem boszorkánynak, gonosz szellemnek is, aki odafent a várban mindenféle titkos bűvész mesterségeket üz. Az igaz, hogy soha senki sem járt ott a várkas-

télyban. Egy csapat mogorva vén fegyveres őrködött a bástyákon, a kapu mindig csukva volt s ha valakinek már épen dolga akad, az öreg kulcsár kijött a kapu elé és ott intézte el. Nem is kívánczozott senki oda bejutni, mert az egész vidéken azt hitték, hogy onnan többé senki sem tér vissza. Az igaz, hogy ilyesmi még nem történt senkivel, példát nem tudtak volna mondani; de akinck egyszer rossz hire támad, arról aztán mindent elhisznek.

Mikor pedig magát a grófnét látták, akkor már épen minden rosszat elhitték róla. Majd minden nap lejött a várból, de mindig csak lóháton. Koromfékete paripán lovagolt s maga is egészen feketebe volt öltözve, kezében pedig nagy korbácsot tartott; utána mindig négy fegyveres csatlós lovagolt. A szegény emberek, ha megpillantották, messziről elkerülték; aki pedig utjába akadt, ugyancsak örült ha elmenekült a nélkül, hogy valami nehéz munkát rá ne parancsolt volna a grófné. Ellenmondani senkisem mert, mert az ilyen vakmerőt a csatlósok azonnal megkötözték és tömlőcbe vetették volna.

Egyszer nagyon szomorú idő köszönt be a kastély közelében levő falucska szegény népére. A folyó kiáradt, messze földön elborított mindent, tönkre tette a vetéseket s a szegény emberek nagy szükségét szenvedtek. A dúsgazdag grófné könnyen segíthetett volna ugyan a bajon, kincseinek egy kis része elég lett volna, hogy véget vessen a szükségnek; de ő bizony nem törődött a szegény emberek szenvedéseivel.

A szegény emberek tehát egymáson segítettek, amennyire tudtak s legtöbben

dicsérték a faluban a jó Borbála asszonyt és az ő leánykáját, a kis Katiczát. Borbála asszony özvegy volt, s nem épen gazdag, de a nagy szerencsétlenség őt nem érte, az ő földcsékjén nem volt viz, termett bőven buzája s egyéb hasznos veteménye, úgy hogy sok pénzt szerezhetett volna, ha eladja. De a jószívű asszony nem adta pénzért, hanem kiosztotta a szerencsétlenek közt, akik hozzá fordultak; mindennap süttetett néhány kenyeret azok számára, kiknek semmijök sem volt s vagy maga vitte, vagy Katiczával küldte el az éhezőknek, kik aztán áldották is jóságát.

A kis Katicza egészen boldog volt, ha mamája effélével bizta meg. Jószívű, kedves leányka volt s csak azt sajnálta, hogy ő maga nem adhat semmit a szegényeknek. Egyszer már el akarta adni ünneplő ruháscskáját, de anyja megmartyárazta neki, hogy azt nem teheti, mert csak a mamának okozna költséget, más ruhát kellene venni. Pedig úgy szeretete volna valamivel bizonyítani, hogy ő is gondol a szerencsétlenekre. Hanem persze igaza volt a mamának, mikor azt mondta, hogy nem a máséba kell áldozni; az csak az igazi áldozat, ha valaki feláldozza, odaadja azt, ami neki magának kedves és az áldoz legtöbbet, a ki legdrágább kincsét adja oda.

Katicza sokat törte fejét e szavakon, gondolkozott, mije van neki olyan drága kincse, amitől fájna megválnia. Sokáig hiába törte a fejét, de azért el volt tökélve, hogy valamit ő is áldozni fog.

Egy napon Borbála asszony előhívta Katiczát s egy nagy kenyeret meg egy fazék tejet adva a kezébe, így szólt:

— Kedves leányom, vidd ezt mindjárt Juliskáékhoz. Hallom hogy szegények már három napja éheznek.

— Igenis, anyácskám, rögtön megyek. Beszaladt egy perczre a másik szobába, de csakhamar előjött és utnak indult. Juliskáék a falun kívül, nem messze a várkastélytól egy erdei kis csőszházban laktak. Jókora ut volt, de Katicza ettől nem ijedt meg s szaporán lépdegélt a mezőn keresztül az erdő felé.

Épen a várhegy tövében haladt, midőn egyszerre lódobogás hallatszott. A grófné közeledett s megpillantván a kis leányt, hátrakiáltott szolgálinak:

— Mehetek haza, én is mindjárt megyek, csak ezzel a kis lánnyal beszélek.

A szolgák fölvtattak a kastélyba, a grófné pedig ott termett Katicza mellett, ki csöndeskén tovább ballagott, csöppet sem ijedve meg.

Tulajdonképen nem is volt a grófnén semmi ijesztő. Még nem volt épen öreg, s bár szépnek épen nem lehetett mondani, de valami nagyon csúf sem volt; csak szigoru tekintete, villogó szeme, haragos homloka volt fenyegető.

Katicza még nagyon kicsike leányka volt, ő azt még nem értette, amit a szivtelen várgrófnéről beszéltek; az ő kedves bábuját, a legkedvesebb kincsét nem bántotta, tehát nem is volt ellene semmi panasza, annál kevésbbé, mert hiszen még soha nem is beszélt vele. Tulajdonképen soha nem is gondolt reá, s csak néha messziről látta és annyit tudott, hogy az egy nagyon, nagyon gazdag és hatalmas asszony. Csak az volt a baj, hogy a kis leányka azt már bizony nem igen tudta,

mi az, mikor valaki nagyon gazdag és hatalmas. Nem is törődött vele.

Katicza tehát, mint mondom, nem ijedt meg s ez feltűnt a grófnének, ki szokva volt ahhoz, hogy mindenki reszketett, ha meglátta. Oda ugrott lovával a leánya elébe és így szólt:

— Megállj! Mi a neved?

— Katicza, felelt a kicsike mosolyogva.

— Hol lakol?

— Ott a faluban, a mamámnál.

— És ki a mamád?

— Hát... hát a mamám...

— Jól van no, mindegy, akárki. S most hová még azzal a kenyérel?

— Amoda az erdő szélére a csöszházba.

— Az nem sietős. Te nekem tetszel. Tedd le azt az eleséget, aztán kapaszkodjál föl ide hozzám a nyeregbe, velem jössz a várba.

— Oh, az nem lehet, sietnem kell, felelt Katicza szeliden.

— Micsoda? Nem lehet? kiáltá a

grófné, szinte elámulva a vakmerőségen, hogy ez a csöppecske leány ellenmond.

— Igazán nem lehet, kérem szépen, magyarázta Katicza. Anyácskám megpa-

rágját kitörni, vagy még szép szerivel beszéljen vele. Még talán soha sem történt, hogy valakivel ennyit alkudozott volna. De a kis leánya olyan kedves, nyájas arczezal

get, majd leküldök egy szolgát s az elviszi. Nos, szaporán tedd amint parancsoltam!

De Katicza még most sem tágitott s nyugodtan felelé:

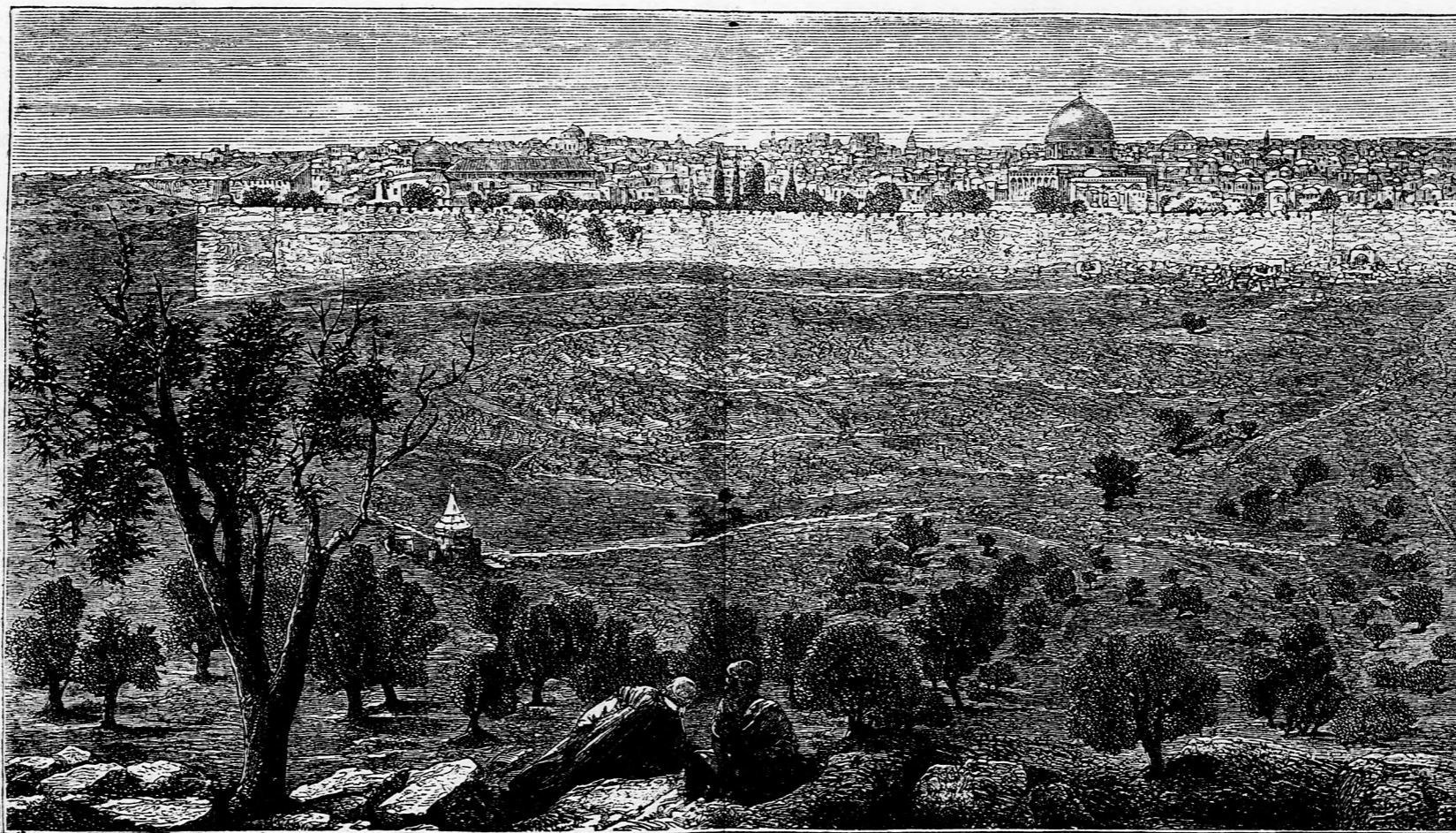
— Nem szabad azt tennem! Anyácskám nem engedte meg, hogy másra bizzam s hogy máshová menjek.

De már erre elfogyott a grófné türelme s haragtól szikrázó tekintettel, korbácsát fölemelve, kiáltá:

— Ejnye te vakmerő mihaszna teremtés! Hát tudod-e, kivel beszélsz? No megállj! Nyársra húzatlak és eleven megsüttetek! Most menj a lovam előtt föl a várba s ne próbálj szökni mert agyon tiporlak!

Most már azután csakugyan megijedta leánya s a milyen tapasztalatlan kicsike

gyermek volt, bizony elhitte, hogy őt megsütik. Erre éppenséggel nem volt kedve, de azért mégsem azt tette, amit a zord tekintetű asszony parancsolt, hanem

JERUZSÁLEM. (Lásd a 317. lapon.)

rancsolta, hogy nagyon siessek Juliskáékhoz, mert nagyon éheznek szegények.

A grófnő merően nézett a gyermekre s látszott, hogy nem tudja, engedje-e ha-

nézett reá, s e mellett oly bátran is, hogy a kemény szívü grófné még legyőzte haragját s így szólt.

— Jól van, csak tedd le azt az elesé-

menekülni igyekezett. Épen egy széles, mély árok mellett állt, melyen keskeny palló vezetett keresztül. A grófné jóformán észre sem vette, mikor történt, de a kis leány egyszerre csak a pallón termett s a másik pillanatban már a tulsó parton állt. A grófné elsápadt dühében.

— Hah, te még daczolsz! kiáltá. No várj, meglakolsz!

Lovára csapott és át akart ugratni az árkon. De az árok nagyon széles volt, a ló visszahökken, megbokrosodott s vadul ágaskodott, míg végre ledobta a hátáról asszonyát. A grófné hangos kiáltással lezuhant és eszméletlenül terült el a földön.

Katicza látta ezt s tudta, hogy most már biztosan elmenekülhet. Először csakugyan erre gondolt, de csak egy pillanatig, mert azután jó szive mást sugott.

— Istenem! Talán nagyon megütötte magát, gondolá. Ni . . . nem mozdul, talán föl sem tud kelni s nincs, aki segítsen rajta!

Most már letette a kenyeret meg a tejes fazekat és szaladt ahhoz, akitől elébb menekült. Letérdelt melléje s ekkor ijedt csak meg igazán! A grófné elvesztette eszméletét s behunytt szemmel feküdt ott,

mintha meghalt volna. Szegény Katicza nem tudta, mihez fogjon; kiáltani akart, de látta, hogy senki sincs közel; ő maga pedig sokkal kisebb és tapasztalatlanabb gyermek volt, hogysen tudta volna, mit kell ilyenkor tenni. Rázogatta, szólított az ájult nőt, de ez nem használt; végre eszébe jutott, hogy talán a víz segítene. Leszaladt az árokhoz s két tenyerébe vizet meritvén, locsolgatta a grófné arcát. Nagy öröme ez csakugyan használt, a grófné föntnyitotta szemeit.

— Jobban van már ugy-e, szólta Katicza őszinte részvétellel. Nagyon megütötte magát? Oh, úgy megijedtem!

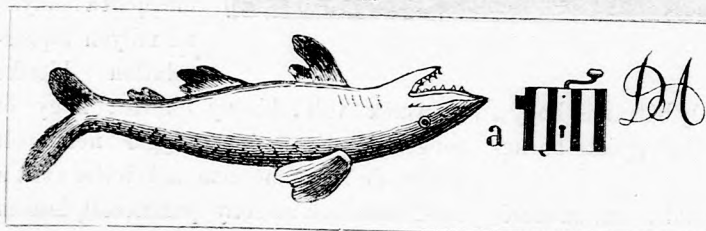
A grófné bámulva nézett a gyermekre, aki oly igaz jósággal szólta hozzá s kicsike kezeiben tartotta a még kábult nő fejét és gyöngéden simogatta összekuszált haját. Akármit inkább várt volna, mint azt, hogy e leányka, akit ő agyon akart tiporni, vissza siessen hozzá segítségül. Lassankint egészen föleszmélt és fölállt, mire Katicza örömmel kiáltá:

— No lám, nincs semmi baj, nem törte el se kezét, se lábát. Oh, én is nagyot estem minap a boglyáról, de nem történt semmi bajom; meglássa, nem lesz semmi baja!

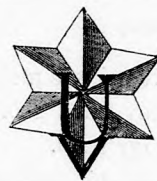
(Vége következik.)

K É P R E J T V É N Y E K.

I.

II.

A borzvári vásott fiuk.

— Hajdani történet. —

Borzvár özvegy urnőjének
Hat vásott, rossz fia volt;
Elverték azok maguktól
Már vagy kilencz preceptort.

Édes anyjuk most melljük
A remetét rendelé:
De ennek is hamarosan
Kerültek feje fölé.

Cziprián, a vén remete
Igy szólt: »este csend leszen;
Hisz akkor aludni térnek!
Csalódott keservesen.

»Hm!« tünődik jó Cziprián,
»Majd reggel, ha fölkelnek:
Jobb lesz minden!...« De csak annál
Jobban verekedtenek.

»Majd ebédkor megjuháznak!«
Igy remélt a jó barát.
S még bolondabbul zajongtak
Az ebédlő termen át.

Ki nem tanul kis korában,
A vénsége szomorú;
Abéczéig sem jutott el
Ez a vásott hat fu.

»Ebéd után«, mond Cziprián
»Mind szelídebb a gyerek! . . .«
S fára másztak, sertést üztek,
S kacsát, libát kergettek.

Jó Cziprián az erdőben
Sóhajtozik, kesereg.
Mondják az erdei rémek:
»De mi majd birunk velek!«

M

kez
hel
ten
jár
két
dók
vol
plo
min
zsá
zus
tak
eml
tén

hab

*S előbújnak, hatan voltak ;
Mindegyikök felkapott
Egyet a vásott fiukból —
S lehozák mind a hatot.*

*Kapálóztak, de nem használt ;
A hat fiut a hat rém
Merev kővé változtatta —
Ma is látod Borzvár fokán
Május holdas éjjelén.*

JERUZSÁLEM.

(Képpel a 312—313. lapokon.)

MINDEN nagy ünnep, melyet a keresztény világ megül, mindig újra emlékezteti a keresztény vallás híveit ama helyre, hol több mint ezernyolczszáz esztendővel ezelőtt Jézus és az ő tanítványai járt: Jeruzsálemre. Akkor, majdnem két évezreddel ezelőtt, Jeruzsálem a zsidók országának nagy és népes fővárosa volt; ott állt a Salamon király híres temploma a frigyszekrényvel s tudom, ti is mindnyájan sokat olvastatok már Jeruzsálemről a bibliából. Ott szenvedett Jézust halált a keresztfán s onnan indultak szét világgá az apostolok, akiknek emlékét pünkösdkor ünnepeli a kereszténység.

És Jeruzsálem még mai nap is áll, habár nem olyan nagy és népes város

többé, mint abban az időben volt, amelyről az ó- és az új testamentom beszél. A perzsák, babiloniak többször elfoglalták és elpusztították, de a város mindig újból fölépült és virágzott s végre a hatalmas római császárok hódították meg egész Kis-Azsiát s vele a zsidók országát is. Még ekkor is virágzó város volt Jeruzsálem, de azután sok nagy csapás érte s szinte csoda, hogy még most fennáll.

Krisztus megfeszítettése után nemsokára, ezernyolczszáz esztendővel ezelőtt, a zsidók föllázdak a fölöttük uralkodó rómaiak ellen; de Titus római császár nagy sereggel ostrom alá vette a várost, elfoglalta s majdnem teljesen szétrombolta, a lakosokat pedig elhurcolta messze idegen országba. Alig maradt valami a városból. De aztán lassanként mégis csak fölépült egy kicsit, és ekkor a keresztény jámbor zárandokok látogatták min-

denfelől, mert ott Jeruzsálemben van a Jézus sirja, mely fölé templomot építettek. Ekként Jeruzsálem szent hely lett a keresztények számára. Nem volt többé olyan nagy és népes, de jó ideig békében maradt.

Egyszer azonban új nagy veszedelem érte. Arábiában Mohammed, ki magát prófétának mondta, új vallást hirdetett, hívei, a mohammedánok, később nagyon hatalmasok lettek s háborút indítottak a keresztény országok ellen. Seregök eljutott Jeruzsálemig s a szent várost elfoglalta, feldulta.

Ennek hírére Európában nagyon elszomorodtak s elhatározták, hogy visszavíjják a pogányoktól a szent sir helyét. Ez nyolczsáz esztendővel ezelőtt történt. Minden országból özönlött a sok harcos Ázsiába s megindult a pogányok ellen a háboru, melyet »keresztes háboru«-nak neveztek, mert a keresztény vitézek ruhájokon a kereszt jelvényét viselték. Kemény csaták és véres ostrom után a keresztények el is foglalták Jeruzsálemet. E háboruban egy magyar király, II. Endre is részt vett sok magyar vitézzel s azóta a magyar királyok a »jeruzsálemi király«-czimet is viselik.

De a keresztények nem bírták sokáig megtartani a szent várost, a mohammedánok visszafoglalták és azóta mai napig török basa parancsol Jeruzsálemben, mely most piszkos kis török városka. De a szent sir templomába most már megint szabadon járhatnak a keresztények, kik oda zarándokolnak.

PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN.

— Virágrege. —

(Képpel a czimlapon.)

NÉZZÉTEK gyermekek, szólt Zsiga bácsi, nektek kötöttem ezeket a bokrétákat, nézzétek, fészlő rózsabimbó is van benne. Ugye olyan az én kis Rózsám, mint a hajnal pirja? Ma reggel csipkés, zöld csokros fejkötőcskéjéből, a mely éjjel egészen kusza lett kis fején, csak az orra-hegyecskéje látszott ki, ezt fintorgatta szüntelen, fejét jobbra balra forgatva, hogy valamiképp megszabaduljon az alkalmatlan cifra fejkötőtől, amely szemeit egészen eltakarta. Végre, ugy sem láthatván semmit, újra elaludt. Anyja, bebenézett hozzá, a kellemes lombsátort, melyet felibe vont, összebb húzva, hogy: »hadd aludjék még,«-ugymond, »a gyermek álmában nő«. És aludt is az én Rózsám tovább csöndesen, míg, mint gondolta, ismét fejkötőjének csokra kezdé orrát csiklandani. De most az egyszer nem az volt az álomháborító, a kis orrot bosszantó.

Napasszony réges-régen fenn volt már, mcsolygó arca benső örömet árult el, a mint gyönyörködve végig tekintett a virágtól tarka vidéken. Be is nézett sok virágcsaládhoz s mindenütt örömmel fogadták és égi harmattal kínálgatták illatos kelyhekben. Ezt a finom italt, mi türestagadás, bizony nagyon jóízűen szürsöltgette a derék Napasszony és hogy jól esett neki, azt mindinkább piruló arca is elárulta.

Midőn Napasszony, Hajnalfival karon fogva így beköszönt a virágok seregénél, Tulipánéknál már valamennyien diszbe öltözve ültek az erkélyen, nem engedve más virágnak az elsőséget a korán kelésnél; még nem is pitymallott, midőn kaczkian, viritósan kiöltözve megjelentek, hogy minél tovább élvezhessék a bámultatás gyöngyörét. Jácinték vigan hordták kö-

rül kék-rózsaszín kelyhekben a mézes frissítőket, a pillangó uraknak, kik tavaszi ünnepet tartva a ligetben, pajzán kedvvel mulattak a puha pázsiton, hol a nyájas pinczérnök közül kapva egyet tánczra, hol a büszke Tulipán-hölgyek előtt bókolyva mélyen.

Mindenfelé pezsgett az élet, dal volt minden bokorban.

Gyöngyike immár ebédhez cseppet.

Az volt még csak a bájital, melyet a kedves gyöngyalak szolgált fel, hófehér, csipkézett csészekben! Gondot is adott a vendégeknek, hogy mihez nyuljanak. Gyöngyike, Pimpóka, Jácint, a karsu, sugártermetű, kerek arcán szives mosollyal biztató Nárcziszka, a hűsbe vonult kék szemű Ibolya a felfújt büszke Császárkorona mind, mind versenyt igyekeztek a vendégeket szives látás által magokhoz bilincselni.

Csak egy aludt még csöndesen. Döngőméh, zizegő bogár, vigan füttyörésző madárhijába zugtak, zengtek körölte vidám dalokat, az én csipkés fejkötős, zöld bóbitás kicsi Rózsám csak aludt tovább mélyen, édesen.

Napasszony végre nem állhatta, hogy Rózsáékhoz be ne tekintsen; bosszantotta őt az a zöld lomb, a mely nem engedte látni, miért vannak oly csöndesen, miért riasztja el a bokorban rejtőző szellő a sűrűn bevont sátoztól az ébresztő zenekart, melynek tagjait egy egész dandár apró lándzsás vitéz képezte. Benézett tehát, és meglátta az én kis délig-alvómat.

Jól járt Napasszony, hogy senki sem vette észre leskelődését, mert nem egy könnyen engedte volna az anya, hogy kis elsőszülöttjét háborgassák. Napasszony nem úgy járt ám el vele, mint reggel az anya. A helyett, hogy a lombsátort összébb vonta volna a kis alvó felett, kivont kontyából egy aranyos kötőtűt azok közül, melyekkel azt a finom fátyolyt kötögeti szüntelen, mellyel a tájakat borítja be és melyen

keresztül minden bájosabb és szebb képet nyer. E kötőtűvel kezdte tehát Napasszony bosszantani az én kis Rózsám iczipiczi rózsaszín orrát. Amint így felébredtette Napasszony a Rózsácskát s letolta homlokáról zöld bóbitás fejkötőjét, szépen körülzírógatta, megcsókolta arcát és a szabadba csalogatta — —

Csak lassan bujt elő az én kis álmos Rózsám, jobbra-balra tekintgetve, nem éri-e kiün valami veszedelem? Addig-addig kukucsált, míg végre előbujt a lombsátor mögül és most, bár még kissé nehezék álomtul elnyomott pillái, üdén, bájosan nézdeli az élénk sürgést-forgást a kertben.

Fogadom, hogy holnap megesalja Hajnalfi barátunkat, — ő kél fel korábban, és majd ő kérdezi tőle: »nem szunditunk-e még egyet?« mint ez kérdezte ma őt, midőn kimutatva magát az ünnepélyen, elbucsuzott a virág-seregtől.

DORINA NÉNI.

FORGÓ BÁCISI POSTÁJA.

(Vége.)

Kirz Ilka és Oszkár. Arra kértek, hogy a beküldött képrejtvényteket adjam ki s ne tekintsem a gyarló rajzot. Nem is tekintettem volna, ha láttam volna; de biz a leveletekben nyoma sem volt a rajznak. Mért nem ezt névjegyet küldtök ti Forgó bácsinak? — **Könyi József.** Egy csomó gyönyörű levélpapirosra olyan fura tündérmesét írtál, hogy néhányszor jókorákat nevettem rajta; nevettem azon az igazi naivságon s kedves ügyefogyottságon, amely a legtöbb gyermek efféle karczolatain rajta van. A beszélő állatokat elfogadja a mese, de már a »kölykező kigyókat« nem. Hát nem tanultad, hogy a kigyó tojásból költi ki fiait? Mindamellet látszik soraidból, hogy valamikor, sok év mulva, fogsz te írni összefüggő s ügyes dolgot is. Csakhogy addig magadnak írd fiaeszkám s ne pocsékolj el az édes mamád drága papirosát, melynek minden lapjára csak három sort bírtál vetni. Jó a te gyakorlataid számára az olcsó papiros is. — **Faragó Miska.** Irónnal írott levelet vagy levelezési lapot nem fogadok el. — **Róth Dezső.** A megelőző üzenet neked is szól. — **Hegedűs Loránt.** Az ilyen kis legénytől nagy dolog a te szőrejtvényed. De földadni nehezebbeket szoktam. P. o. ha a te rejtvényednek nemcsak kezdő, de végbetűi is nevet

jelentenének, akkor szívesen közölném. — **Teszary Laczi.** A rajzocska ügyes; ki is metszetem s nem sokára ki is adom. — **Klein Emil és Albert.** Anélkül, hogy tudnátok, vettem-é a levelet vagy sem: azt mondjátok, nem méltatlak válaszra. Forgó bácsi mindenkinek felel, aki hozzá fordul, vagy megemlíti legalább, hogy a hozzá intézett sorokra nem válaszolhat, ami szintén válasz. De a ti érintett soraitokat nem kaptam meg. — „**A gyermekszobából.**“ Van csin és melegség is a dolgozatban, de hol alatta, hol fölötte van annak a vonalnak, melyen a »K. L.« áll s melyen meg is akarjuk tartani. Lapunk hangjának megfigyelése többet mondhat, mint e néhány sor. Reménylünk öntől jobbat. — **Pfeifer Izidor.** Az első már megjelent; a második nem szabatos, mert *sz k k k k ér* nem azt jelenti, hogy *szekér*. — „**A bogarak panasza.**“ Jól indul, de a vége felé hanyatlik. Az pedig, hogy csak úgy fogjunk valamibe, ha sikere felől meg vagyunk győződve, nem tanulság. — **Csávósy Melanie.** Nem új. — **Kazal Erzsike.** Kérdésedre a kiadóhivatal fog válaszolni. — **Kováts Margit.** Mindkettő megjelent már. — **B. Gudenus Arthur.** Köszönöm a képet, megörültem neki. De, ha neved volna rajta, nemcsak becsebb volna előttem, de a többiek nagy tömegéből könnyebben föl is ösmerném. — **Ihász Sarolta.** Megszerkesztve jól vannak a rejtvényeid; de közölni azért nem közzölhetem, mivel egyik egy szindarabot jelent, melyet sokan nem ismernek, a másik meg egy új lapot, a melynek létezéséről magad tudsz, de hányan nem tudnak! Csak olyasmire vonatkozó föladványt adhatok ki, aminek ismeretét minden gyermekről szabad föltennem. A czimszalagra nyomtatott neveden esett csorba csakugyan nem is egyéb sajtóhibánál, s kiigazítás végett át is adom levelkédet a kiadóhivatalnak, mert az ilyesmi nem a szerkesztőségét illeti. A soraidban kifejezett kedvességért fogadd meleg viszonzásomat. — **Vander-nath Aladár.** Nem sugnád meg, hogy a deret hogyan rajzoltassam rá a tü hegyére, hogy »tündér« legyen belőle? Levelkédben mégis telt kedvem, mert írásod igazán szép. — **Reichenfeld Frida.** Ha ezt a rovatot figyelmesen végig olvasod, a kívánt választ megleled. A szindarab előadásának sikerén természetesen örvendek. — **Bak nőtestvérek.** Részvételek őszinte kifejezése szívennek igen jól esett. — **Küzdő Aranka és Jenőke.** Ügyes. Még csak azt kell tudnom, nem-é jelent már meg valahol? Csak úgy közzölhetem. Erre nézve várom a választ. — **Brankovits Vilma.** Mivel hála Istennek élsz, az a halálhír természetesen nem is vonatkozhatott rád. Ha a gyászjelentést elolvasod figyelemmel: meg is fogod tudni hol halt meg a te szegény kis druzsád. — **Draskóczy Lajos.** Meg fog jelenni. —

Hermann Elemér. Alig ha úgy nincs, amint gyanítod. — **Laszkary Biri és Ilona.** Ugy szerkesztben mint rajzban megfelelnek. De hát mindkettő töletek származik-é? Vagy csak a rajz nem? — **Paczka Anna és Margit.** Már sokszor kijelentettem e rovatban, hogy az oly rejtvény közlését, melyben Forgó bácsi neve foglaltatik, tiltja a tartozó sezrényiség. — **Vallner Pepike.** Örömmel fogadlak a »Kis Lap« olvasóinak táborában. Csak azt szeretném tudni: fiúcska vagy-é, vagy leányka? Mert a »Pepike« mindakettőre ráillik. — **Dorina.** A közlés ténye azóta rég megvitte a választ. Azt a »kis pogányt« téríteni sem kellett. A versikét átadtuk annak, akinek szólt s az valóban mélyen is volt megilletődve általa. A választ ezer és egy ok késleltette eddig. De néhány nap mulva meggy, kifejezve azt a rég táplált reményt is, hogy a Mátra tövén viruló apró virágokat édes testvérekül az ő kicsi szívéhez szoríthatja s hogy megcsókolhatja azt a jóságos kertészkező kezét, amely őket nevelte. — **Pap Ilona és Vetti.** A jó kívánságokért forró köszönetemet. Hát az előadás hogy sikerült? A személyekben feltűnő előttem, hogy a fuszerepeket is lányok töltik be. Hát nem akad ott családi vagy baráti körben egy pár eleven gyerek? — „**A halászkok veszélye.**“ Jó szándéku, de irodalmi tekintetben értéktelen munka. — **Bokor testvérek.** De már azt csak nem kívánhatjátok olvasó társaitoktól, hogy a »töltött K«-t kitalálják, mikor azt rajzban ki sem lehet fejezni. Ha még *töltött káposzta* volna! — **Váry Ilona.** Meghatva veszem annak híret, hogy szegény Jenni testvéred meghalt. Nyugodjék békével a kedves gyermek, aki még a 10-ik évet sem érte el. Levelkédet átadtam a kiadóhivatalnak. — **Seidner Adél.** Valóban, kezdek rátartó lenni arra a nagy sikerre, melylyel az »arany kalitka« mindenütt jár, ahol csak előadtak. Bizony sajnálom, hogy nem lehettem tanuja a ti előadástoknak. A nevelő kisasszonynak, kérek, add át az én köszönetemet is jóízű és tapintatos rendezéseért. Meglep egyébaránt, hogy te, aki olyan kerek, takaros, magyar levelet írsz nekem, németül iratkozol: első helyre tévén a keresztnevedet. Üdvözöllek. — **Srassburger testvérek.** A magas kor ritka és tiszteletreméltó. De, hogy egyes eset fölemlítése érdeket költson, oda az előadás ügyessége szükséges. — *Minden itt külön meg nem említett levélben foglalt föladványt vagy azért nem közzölhetem, mert már megjelent, vagy mert szerkeszte hiányos.*

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.